

Sygn. akt VIII GC 437/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Kądziołka

Protokolant: Partycja Predko

po rozpoznaniu w dniu 5 czerwca 2014 r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

przeciwko (...). (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

o wydanie ruchomości ewentualnie o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 14.464,97 zł (czternaście tysięcy czterysta sześćdziesiąt cztery złote dziewięćdziesiąt siedem groszy) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt VIII GC 437/12

UZASADNIENIE

Powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. pozwem z dnia 15 listopada 2012 roku wniosła o nakazanie pozwanej (...). (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G. wydania następujących maszyn:

- frezarki numerycznej (...), numer fabryczny (...), o aktualnej wartości 98.773 zł,
- frezarki F. V., numer fabryczny (...), o aktualnej wartości 40.898 zł,
- wózka widłowego S., typ (...), numer fabryczny (...), o aktualnej wartości 107.450 zł,
- giętarki M., typ (...), numer fabryczny (...), o aktualnej wartości 103.477 zł
- obrabiarki numerycznej (...), typ (...), numer fabryczny (...) -U, o aktualnej wartości 154.888 zł.

W przypadku nieposiadania przez pozwaną którejkolwiek z maszyn powódka wniosła o zasądzenie od pozwanej kwoty odpowiadającej aktualnej wartości każdej ze wskazanych w pozwie maszyn.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że przysługuje jej prawo własności maszyn opisanych w żądaniu pozwu oraz że wymienione maszyny obecnie znajdują się w posiadaniu pozwanej i są używane w procesie produkcyjnym przez jej pracowników. Pozwana - wezwana do zwrotu maszyn - przyznała, że część z nich znajduje się w jej posiadaniu. Podniosła przy tym jednak, że cztery maszyny: (...), (...) (...), M. oraz S. typ (...) zostały przez nią nabyte w 2008 roku,

co zdaniem powódki mija się z prawdą. Powódka podkreśliła, że nie zawierała z pozwaną żadnej umowy dotyczącej przeniesienia własności tych maszyn.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości czterokrotnej stawki minimalnej. Pozwana potwierdziła, że jest w posiadaniu czterech maszyn opisanych w pozwie, nie posiada natomiast obrabiarki numerycznej (...), typ (...). Pozwana podniosła, że wskazane cztery maszyny zakupiła na mocy umowy zawartej w dniu 9 grudnia 2008 roku z firmą (...) b.v. z siedzibą w (...). Według wiedzy pozwanej spółka (...) dostarczyła powódce nowe maszyny, a w rozliczeniu ceny powódka zobowiązała się do przekazania spółce (...) cztery używane maszyny wskazane w pozwie, które następnie pozwana odkupiła od spółki (...). Zakupione przez pozwaną maszyny znajdowały się w przedsiębiorstwie powódki, strony procesu oraz firma (...) podjęły więc decyzję o przekazaniu maszyn przez powódkę bezpośrednio do zakładu pozwanej. Czynność ta została wykonana i maszyny zostały pozwanej wydane.

W piśmie procesowym z dnia 22 sierpnia 2013 roku powódka cofnęła pozew w części: w zakresie żądania wydania obrabiarki numerycznej (...), typ (...), numer fabryczny (...) -U.

Postanowieniem z dnia 14 listopada 2013 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie umorzył postępowanie w zakresie żądania wydania obrabiarki numerycznej (...), typ (...), numer fabryczny (...) -U. Postanowienie jest prawomocne.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 stycznia 2001 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym - Rejestrze Przedsiębiorców pod numerem KRS (...) została zarejestrowana (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.. Spółka prowadzi działalność produkcyjną w zakresie obróbki stali i produkcji urządzeń stalowych.

W dniu 30 marca 2006 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym - Rejestrze Przedsiębiorców pod numerem KRS (...) zarejestrowana została (...). (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.. W początkowym okresie działalności spółka (...). (...) prowadziła działalność usługową dla firm zewnętrznych (naprawa i konserwacja maszyn, najem środków transportu). Wykonywała między innymi usługi na rzecz spółki (...). Od 2008 roku spółka rozpoczęła także działalność produkcyjną.

fakty niesporne, nadto: pełny odpis z KRS (...) - karta 134-136

aktualne odpisy z KRS - karta 156-158, 159-162, 226-232

sprawozdanie zarządu spółki (...). (...) karta 125

Spółka (...) pozostawała w stałych stosunkach gospodarczych z J. M. b.v. z siedzibą w Holandii. We wzajemnych kontaktach holenderską spółkę (...) reprezentował A. J. J. (1), zaś spółkę (...) prezes zarządu L. M.. Długoletnia współpraca spółek polegała na zakupywaniu przez spółkę (...) od spółki (...) maszyn i urządzeń.

Strony stosowały różną formę rozliczeń dokonywanych transakcji. Między innymi rozliczały się w ten sposób, że spółka (...) oddawała spółce (...) stare, zużyte maszyny, przedstawiciel spółki (...) wyceniał ich wartość, następnie spółka (...) dostarczała spółce (...) nowe maszyny oraz pomniejszała ich cenę o wartość starych. Możliwa była też sytuacja, że w zamian za 2-3 stare maszyny przekazywane łącznie spółka (...) otrzymywała jedną nowszą maszynę.

Wyceną maszyn o mniejszej wartości, będących przedmiotem tak dokonywanych rozliczeń, zajmowali się delegowani w tym celu pracownicy spółki (...), w przypadku zaś maszyn o większej wartości wyceny dokonywał osobiście A. J. J. (1).

Porozumienia dotyczące zwrotu starych maszyn oraz rozliczeń finansowych za te maszyny zawierane były przez strony ustnie, między A. J. i L. M..

Pisemnie były zawierane umowy dotyczące zakupu nowych maszyn.

dowód: zeznania świadka L. M. - rozprawa z 06.02.2014., karta 412-413

zeznania świadka A. J. - rozprawa z 06.02.2014., karta 413-414

W ramach współpracy w latach 2003 - 2007 spółka (...) nabyła od spółki (...) między innymi następujące maszyny:

- 1) frezarkę numeryczną (...), numer fabryczny (...),
- 2) frezarkę F. V., numer fabryczny (...),
- 3) wózek widłowy S., typ (...), numer fabryczny (...),
- 4) giętarkę M., typ (...), numer fabryczny (...).

W związku z dokonaną sprzedażą spółka (...) wystawiła na rzecz spółki (...) faktury VAT :

- nr (...) z dnia 5 listopada 2003 r. tytułem sprzedaży urządzenia S. na kwotę 40.000 euro,
- nr (...) z dnia 25 kwietnia 2005 r. tytułem sprzedaży urządzenia (...) na kwotę 32.500 euro,
- nr (...) z dnia 31 grudnia 2006 r. tytułem sprzedaży między innymi urządzenia F. za kwotę 15.000 euro,
- nr (...) z dnia 22 marca 2007 r. tytułem sprzedaży urządzenia M. na kwotę 39.500 euro.

dowód: faktura VAT nr (...) - karta – 24; tłumaczenie karta 25

faktura VAT nr (...) - karta 45; tłumaczenie 46

faktura VAT nr (...) - karta 61; tłumaczenie karta 62

faktura VAT numer (...) - karta 71; tłumaczenie karta 72

W 2008 roku spółka (...) dokonała częściowej wymiany parku maszynowego w swoim zakładzie produkcyjnym, sprzedając spółce (...) część starych maszyn i kupując w ich miejsce nowe. Umowy zostały zawarte ustnie przez przedstawicieli obu spółek: A. J. i L. M.. Cena nowych maszyn, dostarczonych przez spółkę (...), została pomniejszona o wartość maszyn używanych, które spółka (...) odkupiła od spółki (...).

W ramach tej transakcji spółka (...) sprzedała spółce (...) między innymi cztery używane maszyny : frezarkę numeryczną (...), numer fabryczny (...), giętarkę M., typ (...), numer fabryczny (...), frezarkę F. V., numer fabryczny (...), oraz wózek widłowy S., typ (...), numer fabryczny (...).

Frezarkę numeryczną (...), numer fabryczny (...), wymieniono na nową. S. zdemontował pracownik spółki (...) P. K., w jej przywieziona została nowa frezarka, która P. K. zamontował. Wymieniona została giętarka M., typ (...), numer fabryczny (...), na inną giętarkę – używaną, ale nowszą, większą, o znacznie większym nacisku. Nową maszynę spółka (...) zakupiła również w miejsce frezarki F. V., numer fabryczny (...).

Pracownicy spółki (...) nie interesowali się treścią umów, w wyniku których z zakładu wywieziono używane maszyny oraz przywieziono nowe, tymi sprawami zajmował się wyłącznie L. M. jako członek zarządu.

dowód : zeznania L. M. - rozprawa z 06.02.2014., karta 412-413, 07:26-36:49

zeznania A. J. - rozprawa z 06.02.2014., karta 413-414, 37:39-01:06:27

zeznania P. K. - rozprawa z 06.02.2014., karta 414-415

zeznania G. J. - rozprawa z 06.02.2014., karta 415-415 verte

zeznania G. B. - rozprawa z 06.02.2014., karta 415 verte- 416

zeznania T. Z. - rozprawa z 06.02.2014., karta 416 verte

zeznania R. M. - rozprawa z 06.02.2014., karta 416 verte

przesłuchanie prezesa zarządu pozwanej M. K. - rozprawa z 05.06.2014., karta 453 verte-454

Spółka (...) współpracowała z (...). (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w G.. W ramach współpracy spółka (...). (...) kupowała od spółki (...) stare, wyeksploatowane maszyny, które następnie remontowała.

W 2008 roku spółka (...). (...) kupiła od spółki (...) między innymi cztery używane maszyny, które wcześniej spółka (...) nabyła od spółki (...). Były to: frezarka numeryczną (...), numer fabryczny (...), frezarka F. V., numer fabryczny (...), wózek widłowy S., typ (...), numer fabryczny (...), giętarka M., typ (...), numer fabryczny (...).

Maszyny te zostały wymienione w rachunku nr (...), który spółka (...) wystawiła w dniu 9 grudnia 2008 roku na rzecz (...). (...) w związku ze sprzedażą używanych maszyn. Rachunek wystawiony został za 13 maszyn, na łączną kwotę 11.500 euro.

Ceny czterech wskazanych wyżej maszyn ustalono w następujących kwotach:

- (...) V. Frez (...) (frezarka) – pozycja 1 rachunku - 800 euro,
- M. bendingmaschine 3 meters (giętarka) – pozycja 6 rachunku – 1.100 euro,
- S. forklift 12 t (wózek widłowy) – pozycja 12 rachunku - 975 euro,
- (...), (...) (frezarka) – pozycja 13 rachunku – 1.300 euro.

Przedstawiciele spółek (...), (...) oraz (...). (...) (odpowiednio A. J., L. M. i M. K.) umówili się, że maszyny te zostaną przewiezione bezpośrednio z zakładu spółki (...) do zakładu (...). (...) w G..

W dniu 30 grudnia 2008 roku spółka I (...) (...) przelała na rachunek bankowy firmy (...) kwotę 48.526,55 zł. Jako tytuł wpłaty wskazano : faktura (...) - waluta EURO w kwocie 11.500, kurs 4, (...).

W dniu 7 sierpnia 2012 roku sporządzono korektę do rachunku nr (...). Rachunek - korekta dotyczył nazw maszyn opisanych w pozycjach 2 i 4. Dokument rachunku - korekty został podpisany w imieniu spółki (...) przez syna A. J. J..

Rachunek - korekta dodatkowo wskazywał numery seryjne maszyn, niewymienione w rachunku nr (...). Wobec maszyn wymienionych w pozycjach 1, 6, 12, 13 były to następujące numery :

- dla frezarki – pozycja 1 rachunku - (...),
- dla giętarki – pozycja 6 rachunku - (...),
- dla wózka widłowego – pozycja 12 rachunku - (...),
- dla frezarki – pozycja 13 rachunku - (...).

dowód: rachunek nr (...) - karta 355, (tłumaczenie karta 235, tłumaczenie drugiej

strony rachunku nr (...) - karta 378-381)

rachunek–korekta do rachunku nr (...) - karta 373 oryginał (tłumaczenie-karta 237)

wyciąg z rachunku bankowego - karta 374-375 (karta 238)

zeznania świadka L. M. - rozprawa z 06.02.2014., karta 412-413

zeznania świadka A. J. - rozprawa z 06.02.2014., karta 413-414

przesłuchanie prezesa zarządu pozwanej M. K. - rozprawa z 05.06.2014., karta 453 verte-454

Po 2008 roku zmienił się zarząd spółki (...). Prezesem jednoosobowego zarządu został Mass Reiner.

fakt niesporny, nadto: odpis z KRS na dzień 15.11.2012 – karta 156-158

W piśmie z dnia 16 lipca 2012 roku pełnomocnik spółki (...) wezwał spółkę (...). (...) do wydania pięciu urządzeń, wśród których wymienione zostały: frezarka (...), frezarka F. V. A, frezarka (...) (...), giętarka M., wózek widłowy S., typ (...), seria (...), obrabiarka numeryczna (...), typ (...), numer fabryczny (...) - U. W piśmie tym wskazano, że wymienione maszyny stanowią własność spółki, a znajdują się obecnie w posiadaniu (...). (...) i są używane w procesie produkcyjnym przez jej pracowników. Wyjaśniono również, że dostarczenie wszystkich maszyn powinno nastąpić do magazynu spółki (...) położonego w miejscowości K. w terminie do dnia 16 sierpnia 2012 roku, dodano, że niewydanie urządzeń spowoduje natychmiastowe skierowanie sprawy na drogę sądową.

Pełnomocnik spółki (...). (...) w odpowiedzi na powyższe wezwanie - w piśmie z dnia 24 lipca 2012 roku - poinformował, że (...). (...) jest właścicielem czterech maszyn : frezarki (...), frezarki F. V. A, giętarki M. oraz wózka widłowego S., typ (...), seria (...). Wskazał, że wymienione urządzenia zostały nabyte przez spółkę w 2008 roku, na dowód czego spółka posiada stosowne dokumenty. Ponadto poinformowano, że spółka nie posiada i nigdy nie posiadała wymienionej w wezwaniu obrabiarki (...) (...).

W kolejnym piśmie - z dnia 13 sierpnia 2012 roku - zatytułowanym „Odpowiedź na wezwanie” pełnomocnik spółki (...). (...) ponownie poinformował, że spółka nie posiada i nigdy nie posiadała ani wymienionej w wezwaniu z dnia 16 lipca 2012 roku frezarki (...) (...), ani wymienionej w wezwaniu z dnia 31 lipca 2012 roku frezarki (...) VT20. Potwierdził także, że spółka posiada stosowne dowody dokumentujące nabycie przez nią własności pozostałych urządzeń wskazanych w poprzednim piśmie z dnia 24 lipca 2012 roku, jednakże z uwagi na tajemnicę przedsiębiorstwa na obecnym etapie sprawy nie będzie ich ujawniać. Nadto zaznaczył, że to spółka (...) domagając się wydania maszyn powinna przedstawić niezaprzeczone dowody, z których jednoznacznie będzie wynikać, że są one jej własnością, a znajdują się w posiadaniu (...). (...).

dowód: wezwanie z dnia 16.07.2012 z potwierdzeniem nadania i odbioru - karta 115

pismo pozwanej z dnia 24.07.2012 r. - karta 116, 296

pisma pozwanej z dnia 13.08.2012 r. - karta 297-298

W dniu 27 kwietnia 2012 roku mgr. inż. K. P., rzeczoznawca (...)u do spraw wyceny środków i megalukadów technicznych, biegły sądowy Sądu Okręgowego w Poznaniu, działając w ramach (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P., wykonał na zlecenie spółki (...) opracowanie zatytułowane „Oszacowanie wartości rynkowej”. Rzeczoznawca K. P. wykonując opracowanie nie badał stanu prawnego objętego wyceną majątku ruchomego spółki (...), w opracowaniu wskazał, że w tym zakresie przyjął w dobrej wierze dane przedstawione przez tą spółkę. Wycenie poddano między innymi maszyny:

- frezarka F. V. J. – wyceniona na 40.898 zł

- giętarka M. z J. – wyceniona na 103.477 zł
- wózek widłowy używany S. (...) - wyceniony na 107.450 zł
- frezarka (...) hala 1 – wyceniona na 98.773 zł .

dowód: kserokopia fragmentów „Oszacowania wartości rynkowej” K. P.

(bez podpisu rzeczoznawcy) – karta 105-114

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest nieuzasadnione.

Po częściowym cofnięciu pozwu sprawa dotyczy wydania czterech maszyn: frezarki numerycznej (...), numer fabryczny (...), frezarki F. V., numer fabryczny (...), wózka widłowego S., typ (...), numer fabryczny (...), giętarki M., typ (...), numer fabryczny (...).

W pozwie powódka opisała okoliczności, w jakich nabyła cztery wskazane wyżej maszyny od spółki (...), powołała też szereg dowodów mających świadczyć o tym, że maszyny te znajdują się obecnie w posiadaniu pozwanej oraz że są przez nią wykorzystywane w procesie produkcji. Maszyny te miały być przewiezione z zakładu powódki do zakładu pozwanej za zgodą ówczesnego prezesa zarządu powódki L. M., który od 2009 roku nie pełni już tej funkcji. Powódka wskazała w pozwie, że L. M. zawarł wiele niekorzystnych dla powodowej spółki transakcji, obecnie toczy się przeciwko niemu postępowanie karne, zarzuca się mu wyrządzenie szkody powodce przez nadużycie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków, a część tej szkody została wyrządzona w wyniku transakcji między powódką i pozwaną.

Powódka odniosła się też w pozwie do kwestii prawnych wskazując, że całokształt okoliczności faktycznych sprawy świadczy o użyczeniu maszyn pozwanej za wiedzą i zgodą ówczesnego prezesa L. M., wystosowane przez powódkę wezwanie do wydania maszyn z dnia 16 lipca 2012 roku traktować więc należy jako wypowiedzenie umowy użyczenia. Podstawą prawną roszczenia według powódki miałyby więc być art. 718 § 1 k.c..

Pozwana w odpowiedzi na pozew przyznała, że jest w posiadaniu czterech maszyn, których dotyczy żądanie. Przeprowadzenie dowodów potwierdzających ten fakt, jak i fakt przewiezienia maszyn z zakładu powódki do zakładu pozwanej stało się więc zbyteczne.

Pozwana wskazała również, że w grudniu 2008 roku kupiła maszyny od spółki (...) jako używane, na tą okoliczność przedstawiła w odpowiedzi na pozew dowody ze świadków i z dokumentów. Wyjaśniła również, że według jej wiedzy spółka (...) dostarczyła powodce nowe maszyny, a w rozliczeniu ceny powódka zobowiązała się przekazać spółce (...) używane cztery maszyny wskazane w pozwie, które następnie pozwana kupiła od J. M.. Z uwagi na to, że zakupione przez pozwaną maszyny znajdowały się w przedsiębiorstwie powódki, strony oraz firma (...) podjęły decyzję o przekazaniu maszyn bezpośrednio od powódki do pozwanej.

Okolicznością sporną, jaka wymaga wyjaśnienia, jest więc treść umów zawartych przez ówczesnego prezesa zarządu powódki L. M., w wyniku których doszło do wydania maszyn pozwanej. Dowody na tą okoliczność zostały powołane przez obie strony. Według powódki miałyby to być umowa użyczenia między powódką i pozwaną, według pozwanej umowa sprzedaży między powódką i J. M., a następnie umowa sprzedaży między J. M. i pozwaną oraz porozumienie trójstronne między powódką, pozwaną i J. M. dotyczące bezpośredniego przewiezienia maszyn z zakładu powódki do zakładu pozwanej.

W piśmie procesowym z dnia 22 sierpnia 2013 roku powódka cofnęła pozew w części - w zakresie żądania wydania obrabiarki numerycznej (...), typ (...), numer fabryczny (...)-U, a także odniosła się do twierdzeń pozwanej zawartych w odpowiedzi na pozew. Powódka zaprzeczyła temu, że pozwana nabyła własność spornych maszyn kupując je od spółki (...). Według powódki załączone do odpowiedzi na pozew rachunki (rachunek nr (...)) z dnia 9 grudnia 2008 roku

oraz jego korekta z dnia 7 sierpnia 2012 roku) nie są dowodami potwierdzającymi fakt transakcji między spółkami (...)(...) (...). Miałyby świadczyć o tym dysproporcja między wartością maszyn, wynikającą z załączonego do pozwu oszacowania wartości rynkowej maszyn, dokonanego w dniu 27 kwietnia 2012 roku przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w P. (wykonanego przez K. P.) a wartością maszyn wskazaną w rachunku nr (...).

Z ostrożności procesowej powódka podniosła, że nie zawierała żadnych umów, w wyniku których utraciłaby prawo własności czterech maszyn objętych żądaniem pozwu, co oznacza, że spółka (...) zawarła umowę ich sprzedaży jako osoba nieuprawniona. Dalsze argumenty powódki odnoszą się do złej wiary pozwanej, która zdaniem powódki miałyby wiedzieć, że nabywa maszyny od osoby nieuprawnionej, o czym z kolei miałyby świadczyć powiązania między członkami zarządu i wspólnikami obu spółek, fakt pozostawiania w wieloletniej współpracy gospodarczej, zatrudnienie wspólnych pracowników. W tym zakresie powódka odwołała się do nieskuteczności nabycia dokonanego w okolicznościach, o jakich mowa w art. 169 § 1 k.c.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy sprowadza się do dokonania oceny zeznań świadków i innych załączonych do akt sprawy dowodów oraz ustalenie na ich podstawie, jakie stosunki prawne dotyczące czterech objętych sporem maszyn nawiązały strony procesu, ewentualnie strony i spółka (...).

Zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów wyrażoną w art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie "wszechstronnego rozważenia zebranego materiału" (a zatem, jak podkreśla się w orzecznictwie, z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności - por. wyrok SN z dnia 17 listopada 1966 r., II CR 423/66, OSNPG 1967, nr 5-6, poz. 21).

Dokonując ustaleń faktycznych Sąd poddał więc ocenie cały materiał dowodowy, oceniając wiarygodność i moc poszczególnych dowodów.

Z uwagi na formę ustną powoływanych przez strony stosunków umownych (taką formę miałyby mieć umowa użyczenia, na którą powoje się powódka, jak i powoływana przez pozwaną umowa powódki i spółki (...), w ramach której doszło do rozliczenia ceny spornych maszyn z ceną nowo zakupionych maszyn) podstawowe znaczenie miały dowody z zeznań świadków, a wśród nich szczególne znaczenie miały zeznania dwóch świadków : L. M. (prezesa zarządu powódki w 2008 roku, a więc w czasie, kiedy miały miejsce sporne zdarzenia) oraz A. J., reprezentującego w tym czasie spółkę (...). Te dwie osoby reprezentowały spółki (...) i J. M. w 2008 roku, stąd też tylko one mają wiedzę na temat tego, jaka była faktyczna treść wszelkich umów zawieranych w tym czasie przez te spółki.

Pozostali przesłuchani w sprawie świadkowie (powołani przez stronę powodową) już na wstępie swoich zeznań jednoznacznie oznajmili, że są jedynie pracownikami powódki zatrudnionymi przy produkcji i nie mają wiedzy na temat stosunków prawnych, w wyniku których doszło do wywiezienia w 2008 roku z zakładu powódki czterech spornych maszyn.

Zeznania L. M. i A. J. okazały się całkowicie zbieżne w zakresie przedstawienia ustaleń, jakie przedstawiciele spółek (...) i J. M. poczynili w przedmiocie rzeczonych czterech maszyn. Obaj zeznali, że w 2008 roku spółka (...) dokonała wymiany maszyn w swoim zakładzie produkcyjnym, sprzedając spółce (...) część starych maszyn i dokonując w ich miejsce zakupu nowych. Cena nowych maszyn, dostarczonych przez spółkę (...), została pomniejszona o wartość maszyn używanych, wśród których były cztery maszyny objęte sporem, które spółka (...) odkupiła od spółki (...).

Następnie A. J. sprzedał pozwanej, umawiając się w tym zakresie z prezesem zarządu pozwanej M. K., cztery używane maszyny. Przedstawiciele trzech spółek - powódki, pozwanej i J. M. umówili się, że używane maszyny zostaną bezpośredniego przewiezione z zakładu powódki do zakładu pozwanej, z pominięciem wydawania ich spółce (...), co miało uprościć wykonanie umowy między powódką i J. M. oraz między J. M. i pozwaną. Powyższe fakty wynikają nie tylko z zeznań L. M. i A. J., potwierdził je również M. K. (przesłuchany za pozwaną), który uczestniczył w opisywanych transakcjach.

Nie ma żadnych podstaw, aby zeznaniom tych trzech osób odmówić wiarygodności. Są to przedstawiciele trzech różnych podmiotów, wszyscy bezpośrednio uczestniczyli w zawieraniu umów, ich zeznania są całkowicie zbieżne w zakresie przedstawienia dokonanych ustaleń umownych.

Za wiarygodnością ich zeznań przemawiają także zeznania pozostałych przesłuchanych świadków. Wprawdzie świadkowie ci już na wstępie kategorycznie zastrzegali, że nie mają wiedzy na temat stosunków prawnych, w wyniku których doszło do wywiezienia z zakładu powódki w 2008 roku czterech spornych maszyn, ale jednocześnie potwierdzili, że wywiezienie maszyn było połączone z zaopatrzeniem hal produkcyjnych powódki w nowe maszyny, które dostarczono w tym samym czasie, w którym wywieziono używane cztery maszyny, objęte żądaniem pozwu. Według zeznań świadków w tamtym czasie miał miejsce proces wymiany części maszyn produkcyjnych w zakładzie powódki. Tak zeznali : P. K., G. J., G. B., R. M.. Świadkowie M., H. T. Z., M. M. (2) nie mieli wiedzy na temat istotnych dla sprawy okoliczności bądź też nie potrafili z pamięci jednoznacznie odtworzyć zdarzeń towarzyszących wymianie maszyn. Żaden z rzeczonych świadków (co trzeba podkreślić) nie potwierdził wersji zdarzeń przedstawianej przez powódkę, tj. tego, że miała miejsce umowa użyczenia maszyn zawarta między powódką i pozwaną.

Zeznania L. M. i A. J., a także zbieżne z nimi zeznania M. K., znajdują potwierdzenie w dowodach w postaci rachunków, wystawionych przez spółkę (...). Są to : rachunek nr (...) z dnia 9 grudnia 2008 roku oraz jego korekta z dnia 7 sierpnia 2012 roku. Oba rachunki zostały powołane jako dowód w odpowiedzi na pozew, w toku procesu – w odpowiedzi na zobowiązanie nałożone na rozprawie – pełnomocnik pozwanej przedstawił ich oryginały (karta 371-373). Rachunek nr (...) nie został podpisany przez nikogo, stanowi więc dowód, który podlega ocenie według reguł z art. 308 § 2 k.p.c., rachunek-korekta zawiera podpis syna A. J. (potwierdził to w czasie przesłuchania świadek A. J.), stanowi więc dowód z dokumentu prywatnego. Oba rachunki są wystawione na papierze firmowym spółki (...), zostały okazane w czasie przesłuchania świadkowi A. J., który potwierdził ich autentyczność jako rachunków wystawionych przez reprezentowaną przez niego spółkę. Nie ma żadnych przesłanek, które mogłyby podważać zeznania A. J. w tym zakresie.

Oba rachunki (rachunek nr (...) i jego korekta) potwierdzają w sposób nie budzący wątpliwości prawdziwość zeznań L. M., A. J. i M. K. co do faktu sprzedaży czterech objętych żądaniem pozwu maszyn pozwanej spółce. Wprawdzie w rachunku nr (...) opis przedmiotu sprzedaży (czterech spornych maszyn, opisanych po pozycjami: 1, 6, 12, 13) nie odwołuje się do numerów seryjnych maszyn, nie oznacza to jednak, że taki opis wyłącza identyfikację maszyn jako tych, które są przedmiotem żądania pozwu (dokładny opis pozycji 1, 6, 12, 13 rachunku zamieszczono w części uzasadnienia obejmującej stan faktyczny). Rachunek nr (...) uzupełniony został bowiem przez rachunek-korektę, gdzie podano w odniesieniu do każdej maszyny jej numer seryjny, przy czym numery seryjne maszyn z pozycji 1, 6, 12, 13 rachunku są zbieżne z numerami seryjnymi maszyn objętych żądaniem pozwu. Oprócz tego powtórzyć trzeba w tym miejscu, że fakt sprzedaży tych właśnie maszyn został potwierdzony zeznaniami omówionych wcześniej świadków. Nie ma też wątpliwości, że pozwana zapłaciła cenę wskazaną w rachunku nr (...) – świadczy o tym złożony przez pozwaną wyciąg z rachunku bankowego.

Dostrzec też trzeba, że spółka (...) oraz pozwana nie miały uzasadnionej potrzeby, aby w 2008 w rachunku opisywać przedmiot sprzedaży w sposób bardziej szczegółowy, niż to zostało dokonane. Między stronami transakcji nie było żadnych wątpliwości, jakie rzeczy są przedmiotem sprzedaży. Bezsprzecznie możliwa jest sytuacja, w której opis sprzedawanej rzeczy zostanie dokonany w rachunku w taki sposób, że tylko dla stron transakcji - mimo braku w opisie numerów seryjnych - będzie jasne jakie rzeczy są jej przedmiotem.

Zauważyć trzeba, że rzeczoznawca K. P., który na zlecenie powódki wykonał załączone do pozwu opracowanie (wycenę majątku ruchomego spółki), także dokonał opisu maszyn bez podawania numerów seryjnych (z wyjątkiem wózka widłowego), jednak między stronami zlecenia (powódką i rzeczoznawcą) nie było wątpliwości co do tego, jakie maszyny są przedmiotem wyceny. Powódka załączyła do pozwu kserokopie fragmentów „Oszacowania wartości rynkowej” K. P. (bez podpisu rzeczoznawcy), gdzie opis będących przedmiotem sporu rzeczy (podkreślonych przez

powódkę w tabeli będącej załącznikiem do opinii) podaje jedynie takie dane jak: frezarka F. V. J., giętarka M. z J., wózek widłowy używany S. (...), frezarka (...) hala 1.

Nie ma więc podstaw do tego, aby podważać wartość dowodową rachunku nr (...) tylko dlatego, że nie zawiera on numerów seryjnych. Dla stron umowy - spółki (...) oraz pozwanej - było jasne jakie maszyny są przedmiotem sprzedaży (co ówczesni reprezentanci obu spółek potwierdzili w zeznaniach), podobnie jak dla powódki i jej zleceniobiorcy było jasne jakie rzeczy są przedmiotem wyceny, mimo braku w opisie wyceny szczegółowych cech identyfikacyjnych wycenianych ruchomości.

Pozbawione podstaw są też argumenty powódki, która powołując się na dysproporcję między wartością maszyn, wynikającą z załączonego do pozwu „Oszacowania wartości rynkowej” K. P., a wartością maszyn wskazaną w rachunku nr (...) podważała fakt, że przedmiotem transakcji, której dotyczy rachunek nr (...), są maszyny objęte żądaniem pozwu. W tym względzie wskazać trzeba na dwie kwestie. Po pierwsze jak wynika z „Oszacowania wartości rynkowej” autor opracowania K. P. nie dokonał oględzin wycenianych maszyn, przyjmując „w dobrej wierze” dane przedstawione przez powódkę. Z zeznań świadków wynika, że maszyny były w znacznym stopniu zużyte. W tym stanie rzeczy opracowanie K. P., mimo „dobrej wiary” z jego strony, mogło nie oddawać faktycznej wartości rynkowej maszyn. Po drugie zasadą jest, że umowa zobowiązująca do przeniesienia własności rzeczy co do tożsamości oznaczonej przenosi własność na nabywcę, niezależnie do tego, czy jest to umowa sprzedaży, zamiany, darowizny czy inna przenosząca własność (art. 155 § 1 k.c.). Oznacza to, że do przeniesienia własności doszło niezależnie od tego, czy świadczenia stron umowy, jaką zawarły spółki (...) oraz pozwana, były czy też nie były ekwiwalentne. W tym ostatnim wypadku wymagane byłoby jedynie rozważenie, czy zawierana umowa była umową sprzedaży czy umową darowizny, co dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy pozostaje bez znaczenia. Należy mieć przy tym na względzie, że stałe, długoletnie stosunki gospodarcze spółki (...) oraz pozwanej stwarzają domniemanie, że ustalona w umowie między tymi podmiotami cena używanych maszyn niekoniecznie była zbieżna lub bliska cenie rynkowej. Powszechnie wiadomo, że w obrocie gospodarczym przedsiębiorcy dla tzw. „stałych klientów” mają ceny niższe niż dla innych podmiotów, w niższą cenę w kalkulowana jest bowiem wola dalszej stałej współpracy. Tym samym powoływana przez powódkę różnica między wartością maszyn wynikającą z załączonego do pozwu „Oszacowania wartości rynkowej”, a wartością maszyn wskazaną w rachunku nr (...), nie świadczy wcale za tym, że przedmiotem transakcji, której dotyczy rachunek nr (...), nie były maszyny objęte żądaniem pozwu.

Postępowanie dowodowe przeprowadzone w sprawie w całości potwierdziło twierdzenia pozwanej, przedstawione w odpowiedzi na pozew. Udowodnione zostało, że pozwana nabyła objęte przedmiotem sporu rzeczy w wyniku umowy zawartej ze spółką (...), której potwierdzeniem był rachunek nr (...) oraz korekta do tego rachunku. Stanowisko powódki, zgodnie z którym strony procesu zawarły umowę użyczenia, nie znalazło natomiast potwierdzenia w materiale dowodowym. Dostrzec trzeba, że powódka w istocie nie знаła treści oświadczenia woli ówczesnego prezesa zarządu powódki L. M. w przedmiocie objętych sporem maszyn, a jedynie zakładała analizując całokształt znanych jej okoliczności faktycznych, że była to ustna umowa użyczenia. Postępowanie dowodowe przeprowadzone w sprawie tego faktu nie potwierdziło.

W tym stanie rzeczy brak jest podstaw do uwzględnienia żądania wydania rzeczy, pozwana wykazała bowiem, że nabyła je od spółki (...) i jest ich właścicielem. Nie ma też potrzeby dokonywania analizy stanu faktycznego pod kątem przesłanek z art. 169 § 1 k.c., postępowanie dowodowe wykazało bowiem, że spółka (...) była uprawniona do rozporządzania rzeczami objętymi sporem (nabyła ich własność w drodze porozumienia rozliczającego cenę oddanych starych maszyn z ceną nowych, dostarczonych do zakładu powódki). Wyłącza to zastosowanie art. 169 § 1 k.c.

Mając na uwadze cały opisany wyżej materiał dowodowy Sąd uznał więc, że powódka nie udowodniła faktów, z których wywodzi skutki prawne.

Powództwo nie mogło być uwzględnione w oparciu o żadną wskazywaną przez powódkę podstawę prawną i tym samym podlegało oddaleniu.

Ustalenia faktyczne zostały dokonane w oparciu o załączone do akt dowody z dokumentów oraz inne dowody w rozumieniu art. 308 § 1 k.p.c. (do których należy zaliczyć przede wszystkim rachunek nr (...)), a także w oparciu o dowody z zeznań świadków i z przesłuchania stron, ograniczonego – wobec niestawiennictwa prezesa zarządu powódki – do przesłuchania prezesa zarządu pozwanej.

Zeznania tych spośród świadków, którzy mieli wiedzę co do okoliczności istotnych dla sprawy oraz zeznania prezesa zarządu pozwanej zostały uznane za wiarygodne. Przekazy rzeczonych świadków oraz prezesa pozwanej korespondowały ze sobą wzajemnie tworząc spójny obraz wskazujący na relacje między trzema podmiotami: powódką, pozwaną oraz spółką (...). Nieznaczące rozbieżności, które zaistniały w zeznaniach świadczyc mogli jedynie o odmiennie dokonywanych przez świadków spostrzeżeniach oraz stanowić wynik upływu czasu, jaki miał miejsce między opisywanymi przez nich zdarzeniami, a chwilą rozprawy sądowej. Ocena zeznań świadków w kontekście ich powiązania z resztą materiału dowodowego została już dokonana we wcześniejszej części rozważań.

Wcześniej dokonano również oceny dowodów w postaci rachunku nr (...) oraz dokumentu, jakim jest korekta tego rachunku. Jak już wyjaśniono nie zaistniały żadne przesłanki wskazujące na brak wiarygodności tych dowodów.

Strony nie kwestionowały prawdziwości dowodów z pozostałych dokumentów, nie wzbudziły też one wątpliwości Sądu.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. i art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. art. 99 k.p.c. oraz na podstawie przepisów Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z 2002 roku), przy założeniu, że strona pozwana wygrała proces w całości. Na koszty procesu zasądzone na rzecz pozwanej składają się koszty zastępstwa procesowego w wysokości 14.400 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł, wydatki poniesione na poczet kosztów tłumaczenia zeznań świadków – 47,97 zł.

Strona pozwana w odpowiedzi na pozew oraz ustnie przed zamknięciem rozprawy wniosła o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w wysokości czterokrotności stawki minimalnej. W § 2 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu ustanowiono regułę, zgodnie z którą podstawę zasądzenia kosztów zastępstwa prawnego stanowią stawki minimalne. Możliwość podwyższenia wynagrodzenia radcy prawnego przewiduje natomiast art. 109 § 2 k.p.c. oraz § 2 ust.1 powołanego powyżej rozporządzenia. Przepisy te wymagają, by przy orzekaniu o zwrocie kosztów i ustalaniu wysokości kosztów strony reprezentowanej przez profesjonalnego pełnomocnika Sąd brał pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika oraz czynności podjęte przez niego w sprawie, a także charakter sprawy i wkład pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia.

Oceniając nakład pracy pełnomocnika pozwanej, czynności podjęte przez niego w sprawie, a także charakter sprawy Sąd uznał, że uzasadnione jest przyznanie kosztów zastępstwa procesowego w wysokości dwukrotnej stawki minimalnej. Przeciwno zastosowaniu stawki czterokrotnej, jakiej żądał pełnomocnik pozwanej, przemawia fakt, że sprawa nie była zawiła pod względem prawnym, w zasadzie rozstrzygnięcie sprowadzało się do oceny przedstawionych przez strony dowodów. W sprawie nie pojawiły się żadne kwestie prawne, wymagające od pełnomocnika pozwanej wykazania się specjalistyczną wiedzą prawniczą bądź przedstawienia obszernej argumentacji dla uzasadnienia przyjętego sposobu obrony, pisma procesowe redagowane przez pełnomocnika pozwanej nie wymagały tym samym nakładu pracy uzasadniającego przyznanie stawki czterokrotnej. Większy nakład pracy wymagany był w związku z uczestnictwem w rozprawach, przesłuchiowano bowiem wielu świadków, czynności te były przy tym długotrwałe. Mając na względzie powyższe Sąd uznał, że przyznanie wynagrodzenia jedynie w stawce minimalnej byłoby nieuzasadnione, tym bardziej, że zgodnie z art. 109 § 2 k.p.c. oraz § 2 ust.1 powołanego powyżej rozporządzenia należało uwzględnić również wkład pełnomocnika pozwanej w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia - w szczególności pełnomocnik pozwanej zobowiązał się na rozprawie w dniu 14 listopada 2013 roku zawiadomić świadków zamieszkałych za granicą (L. M. i A. J.) o terminie kolejnej rozprawy i o planowanym dowodzie z ich

przesłuchania, a także nakłonić ich do stawiennictwa w sądzie w Polsce. Zobowiązanie to pełnomocnik pozwanej wykonał informując o tym w piśmie procesowym z dnia 25 listopada 2013 roku. Powyższe czynności przyczyniły się do wyjaśnienia sprawy bez konieczności wysyłania odezwo do (...), co w konsekwencji generowałoby znacznie większe koszty związane z tłumaczeniem odezwo na język niemiecki, a następnie pisemnych zeznań świadków na język polski, którymi w efekcie obciążona zostałaby strona powodowa jako przegrywająca sprawę. Mając na uwadze między innymi te okoliczności Sąd uznał, że mimo braku zawilego charakteru sprawy wkład pełnomocnika pozwanej w przyczynienie się do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia sprawy uzasadnia przyznanie dwukrotnej stawki minimalnej.

Postanowieniem z dnia 5 września 2014 roku referendarz sądowy przyznał tłumaczowi koszty tłumaczenia ustnych zeznań świadków L. M. i A. J. w wysokości 95,94 zł. Zaliczkę na poczet wydatków uiszczyły obie strony, po uprawomocnieniu się postanowienia zarządzo tłumaczowi wypłatę wynagrodzenia z zaliczek stron po 1/2, tj. po 47,97 zł. Pozostałość zaliczek została już stronom zawrócona zarządzeniem wydanym w dniu 12 czerwca 2014 roku (powódce zwrócono : $1200 - 47,97 = 1152,03$ zł , pozwanej : $3000 - 47,97 = 2952,03$ zł).